

WZIAĆ SIĘ ZA ODPADY

Graz, drugie co do wielkości miasto Austrii, jest siedzibą sieci ekologicznych inicjatyw zatrudnienia, które zmieniają sposób, w jaki konsumujemy, a jednocześnie tworzą zupełnie nowy sektor gospodarczy. Sieć stawia sobie trzy nawzajem się uzupełniające cele – ekologiczny cel redukcji odpadów poprzez naprawę i ponowne wykorzystanie urządzeń, społeczny cel tworzenia miejsc pracy dla długotrwale bezrobotnych oraz lokalny cel gospodarczy wspierania małych firm i podnoszenia wartości regionu.

Inicjatywa stanowi trójstronne partnerstwo, na które składają się małe firmy, organizacje pozarządowe oraz sektor publiczny. „Jest to sytuacja, w której nie ma przegranych”, mówi Andrea Grabher, jedna z koordynatorek projektu RepaNet działającego w ramach programu EQUAL. „Lokalna rada i ministerstwo cenią sobie korzystny wpływ na środowisko naturalne, izba handlowa dostrzega korzyści dla lokalnych firm, a biuro pośrednictwa pracy widzi osoby defaworyzowane powracające do pracy.”

RepaNet nie tylko tworzy miejsca pracy trwałe pod względem zasobów, ale także kształtuje postawy i praktyki, niezbędne dla długofalowego rozwoju gospodarki lokalnej. Jest to ośrodek szkoleniowy, w którym konsumenci mogą nauczyć się ponownego wykorzystywania odpadów, przedsiębiorstwa – współpracy, a politycy – myślenia przez pryzmat harmonijnego rozwoju. RepaNet przyczynia się więc do strategii określonej przez Komisję Europejską w zintegrowanych wytycznych na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia¹. Wytyczna 14 zachęca do stosowania technologii przyjaznych środowisku naturalnemu, wytyczna 15 wzywa – do budowania silnej bazy przemysłowej, a wytyczna 18 zaleca środki mające na celu reintegrację osób defaworyzowanych na rynku pracy.

ZIELONY SPOSÓB ŻYCIA

Siedziba Ökoservice² mieści się w szeregu niskich budynków na terenie położonym niedaleko dworca kolejowego w Graz. Tu znajduje się baza różnych usług z zakresu ochrony środowiska. Jedną z usług, na które istnieje stałe zapotrzebowanie, jest siekanie, usuwanie i kompostowanie odpadów ogrodowych. Korzysta z niej samorządowy departament ochrony środowiska i miejscowi właściciele domów. „Mimo iż mamy kilka siekaczek odpadów obecnie na wykonanie zamówienia trzeba czekać pięć tygodni. Z pewnością moglibyśmy rozwinąć ten interes.” mówi dyrektor firmy Christian Krizanic.

W ramach innej usługi wypożyczane jest wyposażenie wielokrotnego użytku do cateringu na imprezy i prowadzony magazyn, gdzie starannie popakuje się plastikowe kubki, talerze i sztucce. Usługa ta została uruchomiona w 1999 roku, kiedy Graz wygrało mistrzostwa w piłce nożnej a miejscowy stadion im. Arnolda Schwarzeneggera został usłany jednorazowymi kubkami. „Do przełomu doszło, kiedy miejski

¹ Wzrost i zatrudnienie - zintegrowane wytyczne na lata 2005-2008, /* COM/2005/0141 końcowy, Patrz: <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52005DC0141:PL:HTML>

² www.oekoservice.at

departament ochrony środowiska wyłożył 140 000 euro na zakup zmywarki o dużej mocy. Sprawilo to, że mogliśmy zacząć odzyskiwać plastikowe kubki wielokrotnego użycia.” wyjaśnia pan Krizanic. „Obecnie myjemy milion kubków rocznie. Obroty wciąż są najwyższe, kiedy Graz wygrywa mecz! Mamy około 200 stałych klientów, którzy cenią sobie gwarantowaną jakość i przewidywalne koszty. Jeden klient, który jest też wiceprzewodniczącym izby handlowej, otwiera obecnie nową firmę cateringową i zamiast zainstalować własną zmywarkę, będzie całkowicie polegał na usługach Ökoservice.”

Trzecia usługa oferowana przez Ökoservice, świadczona we współpracy z prywatną firmą, to demontaż i recykling sprzętu elektrycznego. Czwarta usługa – rezultat uniwersyteckiego projektu badawczego z zakresu ochrony środowiska – wspiera pozostałe. Jest to elektrociepłownia o mocy 280kW, która została zainstalowana w kontenerze naprzeciwko magazynu. Przemienia ona rocznie 70 ton zużytego oleju do smażenia na energię elektryczną oraz ogrzewa lokale firmy. „W sumie, zbieramy 200 ton oleju z restauracji. To, czego nie zużyjemy w naszej elektrociepłowni jest wysyłane do Południowej Styrii w celu przetworzenia na biopaliwa. Część powraca do Graz w formie paliwa do autobusów. To dlatego rowerzyści się skarżą, że pachną jak frytkarnia!” mówi pan Krizanic.

PRZEDSIĘBIORSTWO INTEGRACYJNE

W Ökoservice pracuje 45 osób. 10 z nich to „pracownicy zajmujący kluczowe stanowiska”, 27 to czasowi *Transitarbeiter* – długotrwale bezrobotni na maksimum czternastomiesięcznych kontraktach dotowanych przez państwo, reszta to byli *Transitarbeiter*, którzy otrzymali stałe posady.

Zatrudniani są tu długotrwale bezrobotni, którzy mają trudności ze znalezieniem pracy z wielu różnych przyczyn – są to byli więźniowie, imigranci, analfabeci, osoby chore, albo po prostu kobiety pragnące powrócić do pracy po odchowaniu dzieci. Większość pracowników Ökoservice ma status ‘pracowników przechodnich’ (*Transitarbeiter*); oznacza to, że przez maksimum 14 miesięcy ich pracodawca może otrzymać dotację z Urzędu Pracy (*Arbeitsmarktservice* – AMS) w wysokości 60% kosztów ich pensji. Pomoc ta stanowi trochę poniżej połowę 1,3 milionowych dochodów przedsiębiorstwa, druga połowa pochodzi ze sprzedaży usług.

Ökoservice to stanowczo przedsiębiorstwo, a nie program, w ramach którego bezrobotni wykonują bezwartościową pracę tylko po to, żeby się czymś zająć. Pod względem prawnym, jest to spółka akcyjna posiadająca dwóch właścicieli: ekologiczną organizację pozarządową Müllvermeidung³ i warsztat napraw BAN. „Prowadzimy działalność handlową jak firma dochodowa, ponieważ w Austrii nie istnieje specjalny status dla przedsiębiorstw ekonomii społecznej, który mógłby zostać przyjęty przez firmę handlową”, mówi pan Krizanic „ale urząd podatkowy traktuje nas jak organizację pożytku publicznego (*gemeinnützig*), dzięki temu pobieramy 10% VAT, czyli połowę standardowej stawki.”

Mimo to Ökoservice jest zdeterminowany by łączyć cele społeczne z ekologicznymi i gospodarczymi. „Posiadamy status *Beschäftigungsgesellschaft* (firmy zatrudniającej bezrobotnych), specyficzny dla landu Styria.”, mówi pan Krizanic. „Zaletą tego statusu

³ www.arge.at

jest to, że mamy motywację, by – jak każda inna firma – prowadzić działalność przynoszącą zysk. Tak nie jest w przypadku tak zwanych *sozialökonomische Betriebe* (przedsiębiorstw gospodarki społecznej), które kierują się rozumowaniem administracyjnym, a nie przedsiębiorczym, co sprawia, że nie są w stanie inwestować.” Istnieje około 200 *Sozialökonomische Betriebe* w całej Austrii i dziesięć *Beschäftigungsgesellschaften* w samej Styrii.

SZKOLENIE, KTÓRE PROWADZI DO ZATRUDNIENIA

„Nasi pracownicy mają łatwość w adaptowaniu się do nowej sytuacji – posiadają co najmniej dwie umiejętności, co sprawia, że ich praca jest zróżnicowana”, ciągnie pan Krizanic. „Nasza działalność jest najbardziej intensywna w lecie, dlatego w zimie prowadzimy szkolenia”, mówi pan Krizanic. Program obejmuje m.in.: rozwijanie umiejętności zawodowych – np. ogrodnictwo, leśnictwo czy obsługa wózka widłowego – oraz umiejętności pomagających w znalezieniu zatrudnienia, jak np. obsługa komputera, posługiwanie się pocztą elektroniczną, wypełnianie formularzy, pisanie CV, wyznaczanie sobie celu, rozwiązywanie konfliktów, świadomość skutków używania narkotyków i pierwsza pomoc. Szkolenie ma miejsce w budynkach firmy i trwa dziewięć tygodni, 35 godzin tygodniowo. Konsultant ds. rozwoju osobowego jest pod ręką by powierzyć pracownikom odpowiednie zadania. „W przeciągu dziesięciu lat 297 osób przeszkolonych przez Ökoservice znalazło stałe zatrudnienie – w 75 % odnieśliśmy więc sukces”, mówi pan Krizanic.

Ökoservice stał się lokalną instytucją. Z jego działalności płynie szereg korzyści: odpowiedni rodzaj pracy dla różnych grup docelowych, różnorodne miejsca pracy, spośród których pracownicy mogą wybierać i szanse na zdobycie kwalifikacji. Ökoservice świadczy usługi, które inaczej nie byłyby dostępne i zatrudnia ludzi, którzy nie znaleźliby zatrudnienia na rynku. Daje im wsparcie i mentoring oraz podnosi społeczną świadomość w zakresie ochrony środowiska i rynku pracy – Graz został wybrany na ‘eko-miasto’ UE, a Ökoservice – na dobrą praktykę Lokalnej Agendy 21. Przedsiębiorstwo otworzyło filię w St Veit am Vogau, 40 km na południe od Graz; rozważane jest także rozszerzenie działalności na Wiedeń.

Model przedsiębiorstwa reprezentowany przez Ökoservice sprawdza się od dekady, czarne chmury zaczęły się jednak zbierać nad firmą. *Arbeitsmarktservice* chce zmniejszyć zasiłek na reintegrację bezrobotnych, a to na pewno będzie miało wpływ na jakość pracy Ökoservice. „AMS nie potrafi ocenić jakości pracy przez nas wykonywanej”, mówi pan Krizanic, „jedyna rzecz, jaką ocenia to koszty”.

BANICJA ODPADÓW

Siedziba innego przedsiębiorstwa społecznego, BAN-u (*Beratung, Arbeit, Neubeginn* – ‘Porady, Praca, Nowy Start’)⁴, mieści się w starym domu w biednej dzielnicy Gries. Na podwórku stoi parę ciężarówek do przewożenia mebli, a weranda jest pełna szafek itp. Główną działalnością BAN-u jest zbieranie, odnawianie i sprzedaż starych mebli i urządzeń gospodarstwa domowego. Podobnie jak w Ökoservice, połowę dochodów założonego w 1983 roku BAN-u stanowi sprzedaż dóbr i usług, a różnica jest wyrównywana przez dotacje na reintegrację osób długotrwale bezrobotnych. „Okolo

⁴ www.ban-soeb.at

dwóch trzecich wyrzucanych sprzętów domowych może być ponownie użyta”, mówi dyrektor Christian Wolf. „Graz oszczędza 100 000 euro na kosztach składowania odpadów. Naszych 50 pracowników naprawia około 1 000 artykułów rocznie.”

Pokój na piętrze jest miejscem spotkań Sieci Napraw Graz, skupiającej przedstawicieli dwudziestki miejscowych przedsiębiorstw, którzy z werwą dyskutują na temat tego, jak powinna wyglądać impreza promocyjna. Wiele tradycyjnych rzemiosł opartych jest na idei trwałości i naprawy. Jubilerzy, zegarmistrze, szewcy, krawcy, hydraulicy, stolarze, kowale, elektrycy i sklepy rowerowe organizują się w sieci. Członkowie RepaNet uzgodnili standard jakości, który zobowiązuje ich do próby przeprowadzenia każdej naprawy w granicach rozsądku, zajmowania się co najmniej pięcioma różnymi markami i pobierania ustalonej kwoty za wycenę usługi.

WPRAWIANIE KOŁA W RUCH

Bardziej specjalistyczne działanie ma miejsce na terenie przemysłowym w Liezen, 120 kilometrów na północny zachód od Graz, wśród gór w Północnej Styrii. To przemysłowe miasto z 7 000 mieszkańców było kiedyś siedzibą państwowej firmy VÖEST Alpine projektującej maszyny. Zakłady zostały zamknięte w latach dziewięćdziesiątych, co spowodowało utratę ponad tysiąca miejsc pracy dla specjalistów. GBL (*Gemeinnützige Beschäftigungsgesellschaft Liezen*)⁵ tworzy produkty, które dobrze wykorzystują zarówno umiejętności tych specjalistów, jak tradycyjne miejscowe materiały. „Naszą najbardziej oryginalną linią są koła wodne”, mówi dyrektor Franz Enhuber, który sam pracował dla VÖEST. „Pomogliśmy w odremontowaniu trzech starych młynów wodnych i stąd się wziął pomysł. Normalnie koła mają dwa i pół metra w średnicy, ale produkujemy nawet i trzymetrowe. I wszystkie są wykonane z pięknego miejscowego modrzewia.” Firma znalazła niszę, w której przecinają się turystyka, ochrona środowiska i edukacja w zakresie nauk ścisłych. Wytwarza także takie artykuły jak śruby Archimedes, stanowiące popularne interaktywne eksponaty w miejscowym wodnym parku rozrywki.

Koła wodne są znakiem firmowym GBL-u, ale wysokie kwalifikacje firmy oznaczają, że może ona wytwarzać najprzeróżniejsze prototypy z metalu i drewna i wciąż rozgląda się za nowymi pomysłami na produkty. Przedsiębiorstwo realizuje zamówienia na ekskluzywne drewniane wyposażenie biurowe i na armatury lokomotyw spalinowych, eksperymentuje także z takimi pomysłami jak płytki ceramiczne i drewniane zabawki.

Oczywiście GBL również odnawia i naprawia sprzęt gospodarstwa domowego, a zwłaszcza sprzęt elektryczny (pralki, zmywarki, suszarki bębnowe, kuchenki elektryczne itp.), które potem sprzedaje z roczną gwarancją. Oferuje także szeroką gamę usług zarówno na świeżym powietrzu – czyszczenie zabytków historycznych, architektura zieleni, kładzenie chodników, ścieżek rowerowych i budowanie nartostrad, odśnieżanie, dbanie o boiska sportowe i inne otwarte przestrzenie – a także usługi domowe, takie jak sprzątanie.

⁵ www.gbl.at

Warsztat GBL to jedno duże pomieszczenie. „Ze względu na zaufanie klientów ważnym jest, żeby można było widzieć, jak przebiega wykonywanie napraw”, mówi pan Enhuber. „Oznacza to zarówno, że klienci mają zaufanie co do jakości wykonywanych napraw, jak i to, że mogą się identyfikować z wartościami społecznymi wyznawanymi przez nasze przedsiębiorstwo.” Przedsiębiorstwo działa w ramach lokalnej Sieci Napraw razem z 25 innymi miejscowymi firmami, wyjaśnia Manfred Skoff, strateg w zespole w Liezen. „Wszyscy płacą roczną składkę w wysokości zaledwie 100 euro. Praca razem oznacza silniejszy zank firmowy i możliwość odesłania klienta do najlepszego specjalisty.”

KIEDY SYSTEM DOTACJI ZACZYNA SIĘ OPŁACAĆ

GBL zatrudnia 21 osób niepełnosprawnych, 12 ‘pracowników przechodnich’ – osób długotrwale bezrobotnych i 17 pracowników zajmujących kluczowe stanowiska, a jego skuteczność w umieszczaniu ludzi na stałym zatrudnieniu wynosi 70%. „Nowi pracownicy krążą pomiędzy różnymi stanowiskami przez pierwszych kilka miesięcy tak, by mogli odkryć, w czym są dobrzy i co ich interesuje”, mówi pan Skoff. „Prowadzimy kurs ‘degustacyjny’ zwłaszcza dla kobiet, na którym mogą one spróbować trzech różnych zawodów tygodniowo – stolarstwa, metaloplastyki i elektroniki – by sprawdzić, co im najbardziej odpowiada. Uważamy, że kobiety wolą pracować na półetatu i w systemie ruchomych godzin pracy, ale problem polega na tym, że AMS zwykle jedynie znajduje stanowiska na cały etat. Szacujemy, że każde miejsce pracy kosztuje około 25 000 euro – ale cóż to jest w porównaniu z gospodarczymi i społecznymi kosztami bezrobocia!”

Sepp Eisenriegler, dyrektor sieci napraw RUSZ (*Reparatur- und Service-Zentrum*) w Wiedniu i przewodniczący krajowej sieci, dorzuca trochę danych dotyczących kosztów z badania Institut für Höhere Studien w Wiedniu. „W RUSZ-u 55% naszych praktykantów otrzymuje stałe zatrudnienie. Jeśli będą pracować i płacić podatki przez trzy i pół roku, państwo wychodzi na czysto. W każdym razie utrzymywanie kogoś na zasiłku dla bezrobotnych przez rok kosztuje państwo około 43 000 euro, a wspieranie miejsca pracy w ekonomii społecznej kosztuje jedynie połowę tej sumy.”

PARTNERSTWO TRÓJSTRONNE

„Stół potrzebuje trzech nóg, inaczej upadnie”, mówi Andrea Grabher. „To samo dotyczy świadczenia usług dziś, gdy krucho z gotówką. Rośnie popyt na usługi społeczne, ale nie rosną środki na zaspokojenie tego popytu. Dlatego gospodarka społeczna jest postrzegana jako substytut działań publicznych czy prywatnych. Ale tak nie jest – musimy stworzyć trójstronne partnerstwo.”

Zgodnie z tą zasadą, RepaNet skupia nie tylko władze lokalne, usługodawców z zakresu rynku pracy i ochrony środowiska, ale także lokalne MŚP. „Kiedy tworzymy lokalną Sieć Napraw, uwzględniamy miejscowe małe przedsiębiorstwa, dzięki temu zyskują one kontakty na rynku i korzystają wzajemnie ze swojej specjalistycznej wiedzy. I oferują miejsca pracy dla naszych praktykantów.” Partnerstwo z firmami oznacza, że RepaNet jest na bieżąco informowany o umiejętnościach, na które jest popyt i jest w stanie

zatrudniać praktykantów o odpowiednich predyspozycjach i zainteresowaniach. Projekt EQUAL pomaga w rozkręceniu każdej sieci, przyznając subwencje na pokrycie kosztów zatrudnienia dwóch pracowników na kluczowych stanowiskach – szkoleniowca i stratega.

Partnerstwo na rzecz rozwoju ma również pionowy wymiar. Łączy sieci regionalne z kluczowymi decydentami na szczeblu państwowym, m.in. ministerstwem ochrony środowiska, organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi. Jednak w ostatecznym rozrachunku, najważniejsze są stosunki z lokalnymi radami miejskimi – *Gemeinde*. Wspólne cele w zakresie ochrony środowiska sprawiają, że łatwo o bliskie relacje. Pomaga też wspólna przeszłość: założony w roku 1982 ARGE Müllvermeidung, organizuje od 1986 roku kursy edukacyjne dla 300 doradców ds. odpadów. Wielu z nich pracuje obecnie w samorządowych departamentach ochrony środowiska i są partnerami w projekcie poprzez *Abfallwirtschaftsverein*. „Jesteśmy znani, a związek pomiędzy gospodarką społeczną i ochroną środowiska łatwo przychodzi ludziom do głowy”, mówi Berthold Schleich, koordynator ARGE Müllvermeidung. Niemniej jednak miejscowe przedsiębiorstwa obawiają się czasem, że firmy zatrudniające bezrobotnych mogą stanowić niesprawiedliwą konkurencję, w tej sytuacji atutem jest poparcie ze strony ministerstwa i *Wirtschaftskammer*.

Instytucjonalny punkt oparcia jest niezbędny dla konceptu RepaNet. Więc choć jego podstawowym dążeniem ideologicznym jest redukcja zanieczyszczenia środowiska poprzez minimalizowanie odpadów, przedsiębiorstwo zdaje się być niechętnym wyjściu na rynek i sprzedaży produktów, które w tak pomysłowy sposób projektuje i produkuje. Nie chce zapomnieć, że jest przedsiębiorstwem, reintegrującym osoby bezrobotne na rynku pracy.

Pomimo sukcesu, tworzenie szerokiego partnerstwa nie jest czymś łatwym; struktura finansowa EQUAL sprawia bowiem, że niektórym organizacjom jest trudno dołączyć do partnerstwa. Przeprowadzenia pewnych modyfikacji wymagał też proces przeszczepienia pomysłu RepaNet na terenie całego kraju. „Zasady członkostwa w RUSZ-u w Wiedniu były dość sztywne – można było być członkiem jedynie, jeśli większość posiadanych miejsc pracy była w dziedzinie napraw, a nie sprzedaży”, mówi pan Grabher. W Graz każde przedsiębiorstwo, które świadczy usługi naprawcze może przyłączyć się do sieci. „Warunkiem jest wywieszenie tabliczki z napisem informującym, że tu przynajmniej próbuje się naprawić każde urządzenie. Takie warunki członkostwa są bardziej otwarte, bardziej atrakcyjne dla sektora prywatnego.”

WIZJA PONADNARODOWA

Wizja projektu obejmuje wszystkie szczeble: od lokalnego po Europejski. Dzięki wsparciu programu EQUAL, model RepaNet z Wiednia i Graz został rozpowszechniony w pięciu innych regionach Austrii. W sumie pięć przedsiębiorstw zatrudnia 90 osób i naprawia 4 000 urządzeń rocznie. Każdy punkt napraw ma własną specjalizację: Graz specjalizuje się w sprzęcie audio, video i komputerach, Liezen w sprzęcie elektrycznym AGD, Ried-im-Innkreis w rowerach, Wiedeń w komputerach, a wielofunkcyjny punkt w

Hohenems w AGD, komputerach i rowerach. Powstają kolejne dwie sieci pod egidą federacji krajowej.

Krajowa federacja Reparaturnetzwerk Österreich jest natomiast członkiem stworzonej przed czterema laty Europejskiej sieci RREUSE (Europejskie Przedsiębiorstwa Społeczne na rzecz Recyklingu i Ponownego Użycia)⁶. „Decyzje dotyczące większości legislacji w zakresie ochrony środowiska są obecnie podejmowane na szczeblu Unijnym, dlatego niezbędne jest posiadanie ogólnoeuropejskiego organu”, mówi Berthold Schleich. „Organizujemy spotkania z Komisarzem ds. Ochrony Środowiska i eurodeputowanymi i wierzymy, że mieliśmy znaczny wpływ na kształt dyrektywy WEEE, dotyczącej odpadów z urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Obecnie przedstawiliśmy wspólną odpowiedź w ramach konsultacji publicznych na temat Europejskiej Strategii Zrównoważonego Rozwoju.”

WŁĄCZENIE W RYNEK

Oprócz lobbingu na rzecz zmian w polityce, RREUSE pomaga swoim członkom w utworzeniu najlepszych mechanizmów dostawczych. W 1 000 członkowskich przedsiębiorstwach w dziesięciu krajach Europy zatrudnionych jest 16 000 osób. W marcu 2004 członkowie RREUSE przyjechali do Graz, by wziąć udział w targach zorganizowanych przez partnerstwo na rzecz rozwoju RepaNet w ramach międzynarodowego partnerstwa SENECA. Pozwoliło im to na wymianę pomysłów na nowe społeczne przedsiębiorstwa zajmujące się ochroną środowiska.

By stworzyć nowy sektor handlowy potrzeba zarówno klientów, jak i producentów. Poprzez widoczne usługi, jak te świadczone przez warsztat napraw BAN czy kompostowanie odpadów ogrodowych rozwija się świadomość klientów. Jeśli chodzi o dostawców, RepaNet skupia małe przedsiębiorstwa, umożliwiając wymianę umiejętności i wiedzy z korzyścią dla wszystkich.

Tworzenie sieci na szczeblu krajowym i międzynarodowym pozwala także na osiągnięcie ekonomii skali w marketingu. „Jeśli połączy się wystarczającą liczbę społecznych przedsiębiorstw oferujących przyzwoitą gamę produktów, można zacząć sprzedawać przez Internet albo katalog”, mówi pan Schleich. „Rozpatrujemy możliwość utworzenia EZIG (europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych) w celu prowadzenia marketingu na szczeblu europejskim.”

Praca RepaNet posuwa się naprzód w dwóch partnerstwach dla rozwoju w ramach drugiej rundy Programu EQUAL: Econet Austria będzie się skupiać na utworzeniu firm reintegrujących i recyklingu odpadów elektronicznych, natomiast Partnerstwo Publiczno-Społeczno-Prywatne ma na celu wprowadzenie przedsiębiorstw społecznych do nowych dziedzin.

Nazwa partnerstwa na rzecz rozwoju: RepaNet – Reparaturnetzwerk Österreich

ID partnerstwa na rzecz rozwoju: [AT-3-08/135](#)

⁶ www.rreuse.org

Partnerzy krajowi: Arbeitsgemeinschaft Müllvermeidung (prowadzący), Abfallwirtschaft Tirol Mitte GmbH, BAN – Beratung, Arbeit, Neubeginn, Verein zur Beratung und Beschäftigung von Arbeitslosen, Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, Caritas der Diözese Feldkirch, Die Umweltberatung – Verband österreichischer Umweltberatungsstellen, Gemeinnützige Beschäftigungsgesellschaft mbH Liezen, Rieder Initiative für Arbeitslose, Verband Abfallberatung Österreich, Verband Wiener Volksbildung – Projekt RUSZ, Wirtschaftskammer Österreich, Österreichischer Abfallwirtschaftsverein, Österreichischer Gewerkschaftsbund

Partnerzy ponadnarodowi: TCA 237 SENECA – Social economy network for environmental co-operation activities

Kontakt: Berthold Schleich

Adres: Dreihackengasse 1, 8020 Graz, Austria

Telefon: +43 316 71 23 09

E-mail: schleich@arge.at

Strona internetowa: www.repanet.at

Krótką wersją tej i innych „Historii sukcesu” jest dostępna na stronie internetowej programu EQUAL.

Podpisy pod zdjęciami:

Ökoservice w Graz co roku wynajmuje i myje milion kubków nadających się do ponownego użycia.

Tradycyjne koło wodne wykonane z modrzewiu przez GBL w Liezen.

Rozmontowywanie i recykling sprzętu elektronicznego to najbardziej obiecująca perspektywa dla przedsiębiorstw społecznych.